

Beleidsplatform

02-12-2019

Agenda

- ▶ Consultatie Energiegemeenschappen (Didier)
- ▶ Consultatie Technisch Reglement: schrapping artikel over prioritaire toegang HEB- en KWKK-installaties (Pauline)
- ▶ Investeringsplannen Elektriciteit (Ivan)
- ▶ Marktmonitor 2019 (Dirk)

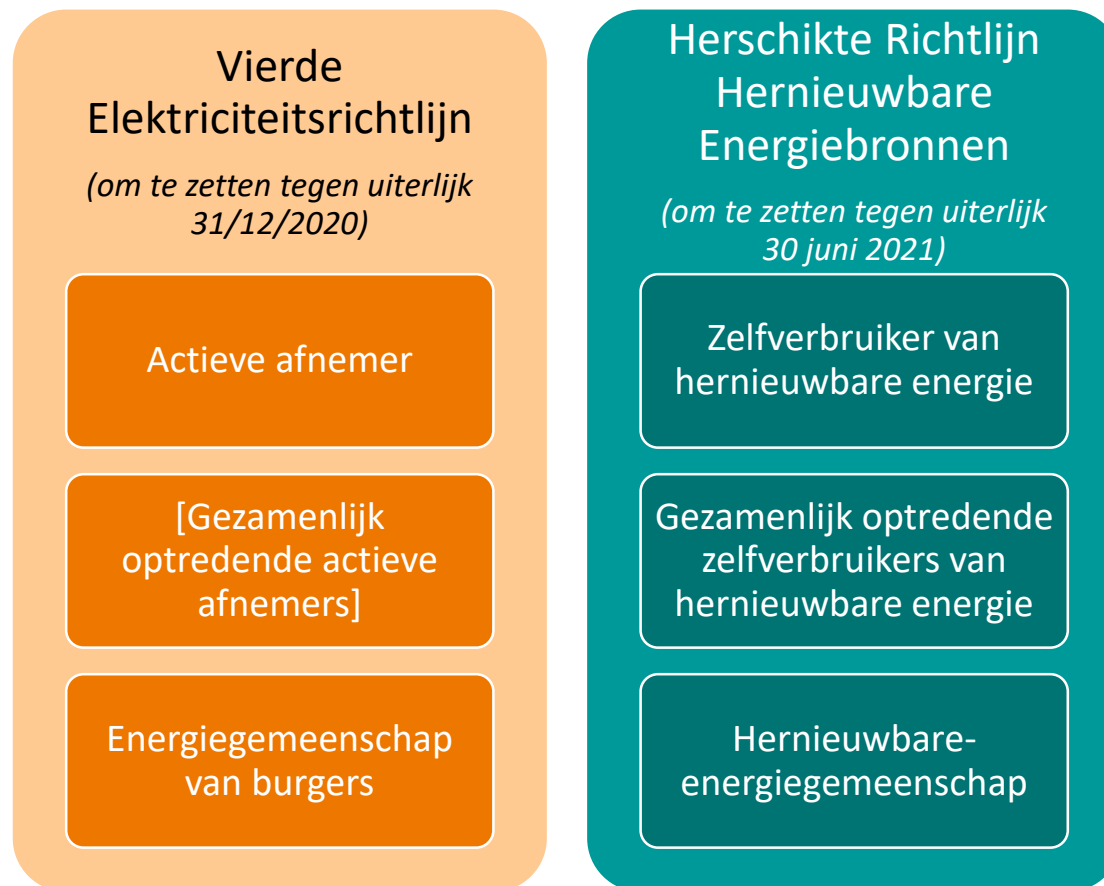
Consultatie Energiegemeenschappen

Overzicht presentatie

1. Onderwerp van consultatie
2. Stappenplan + doel van consultatie
3. Overzicht concepten
4. Verhouding tussen concepten
5. Overzicht rechten/plichten verbonden aan concepten
6. Praktisch

1. Onderwerp van consultatie

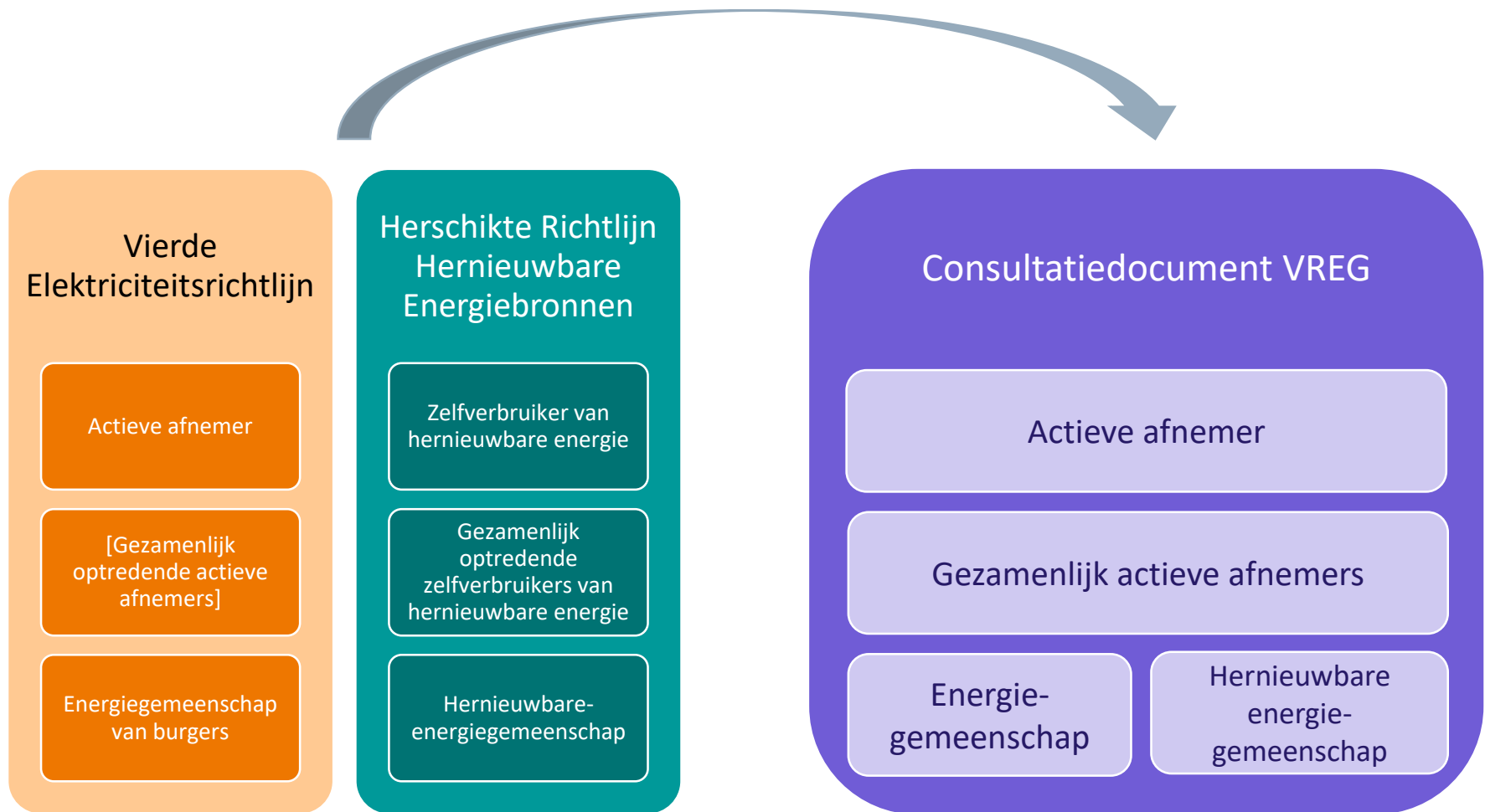
- Voorstel voor de omzetting van de volgende concepten:

2. Stappenplan + doel van consultatie

1. Publicatie consultatiedocument met omzettingsvoorstel VREG → 03/12/2019
2. Consultatietermijn → 03/12/2019 t.e.m. 24/01/2020
3. Advies VREG
4. Nadien te zetten stappen:
 - Door Vlaamse regelgever: omzetting richtlijnen in Energiedecreet
 - Door VREG: implementatie in technische reglementen en tariefmethodologie

3. Overzicht concepten

4. Verhouding tussen concepten

5. Overzicht rechten/plichten van concepten

	Actieve afnemer	Gezamenlijk actieve afnemers	Energiegemeenschap	Hernieuwbare energiegemeenschap
Rechten (activiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Zelfverbruik van hernieuwbare energie - Delen van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie - Verkoop van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie 		<p>Energiegemeenschap zelf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanbieden van, of deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Productie van energie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie - Aanbieden oplaaddiensten elektrische voertuigen <p>Vennoten/leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie</p>	<p>Hernieuwbare energiegemeenschap zelf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfde rechten als energiegemeenschap + 'onrechtstreeks' voordeel van "faciliterend kader" - [Eventueel: beheer van (gesloten) distributienet van de hernieuwbare energiegemeenschap] <p>Vennoten leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie</p>
Plichten			Meldingsplicht	
			<ul style="list-style-type: none"> - Vereisten m.b.t. meter - Evenwichtsverantwoordelijkheid 	

A. Actieve afnemer(s)

	Actieve afnemer	Gezamenlijk actieve afnemers	Energiegemeenschap	Hernieuwbare energiegemeenschap
Rechten (activiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Zelfverbruik van hernieuwbare energie - Delen van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie - Verkoop van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie 		<p>Energiegemeenschap zelf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanbieden van, of deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Productie van energie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie - Aanbieden oplaaddiensten elektrische voertuigen <p>Vennoten/leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie</p>	<p>Hernieuwbare energiegemeenschap zelf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfde rechten als energiegemeenschap + 'onrechtstreeks' voordeel van "faciliterend kader" - [Eventueel: beheer van (gesloten) distributienet van de hernieuwbare energiegemeenschap] <p>Vennoten leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie</p>
Plichten			Meldingsplicht	
	<ul style="list-style-type: none"> - Vereisten m.b.t. meter - Evenwichtsverantwoordelijkheid 			

B. (Hernieuwbare) energiegemeenschappen

	Actieve afnemer	Gezamenlijk actieve afnemers	Energiegemeenschap	Hernieuwbare energiegemeenschap
Rechten (activiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Zelfverbruik van hernieuwbare energie - Delen van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie - Verkoop van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie 		Energiegemeenschap zelf: <ul style="list-style-type: none"> - Aanbieden van, of deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Productie van energie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie - Aanbieden oplaaddiensten elektrische voertuigen Vennoten/leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie	Hernieuwbare energiegemeenschap zelf: <ul style="list-style-type: none"> - Zelfde rechten als energiegemeenschap + 'onrechtstreeks' voordeel van "faciliterend kader" - [Eventueel: beheer van (gesloten) distributienet van de hernieuwbare energiegemeenschap] Vennoten leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie
Plichten			Meldingsplicht	
	<ul style="list-style-type: none"> - Vereisten m.b.t. meter - Evenwichtsverantwoordelijkheid 			

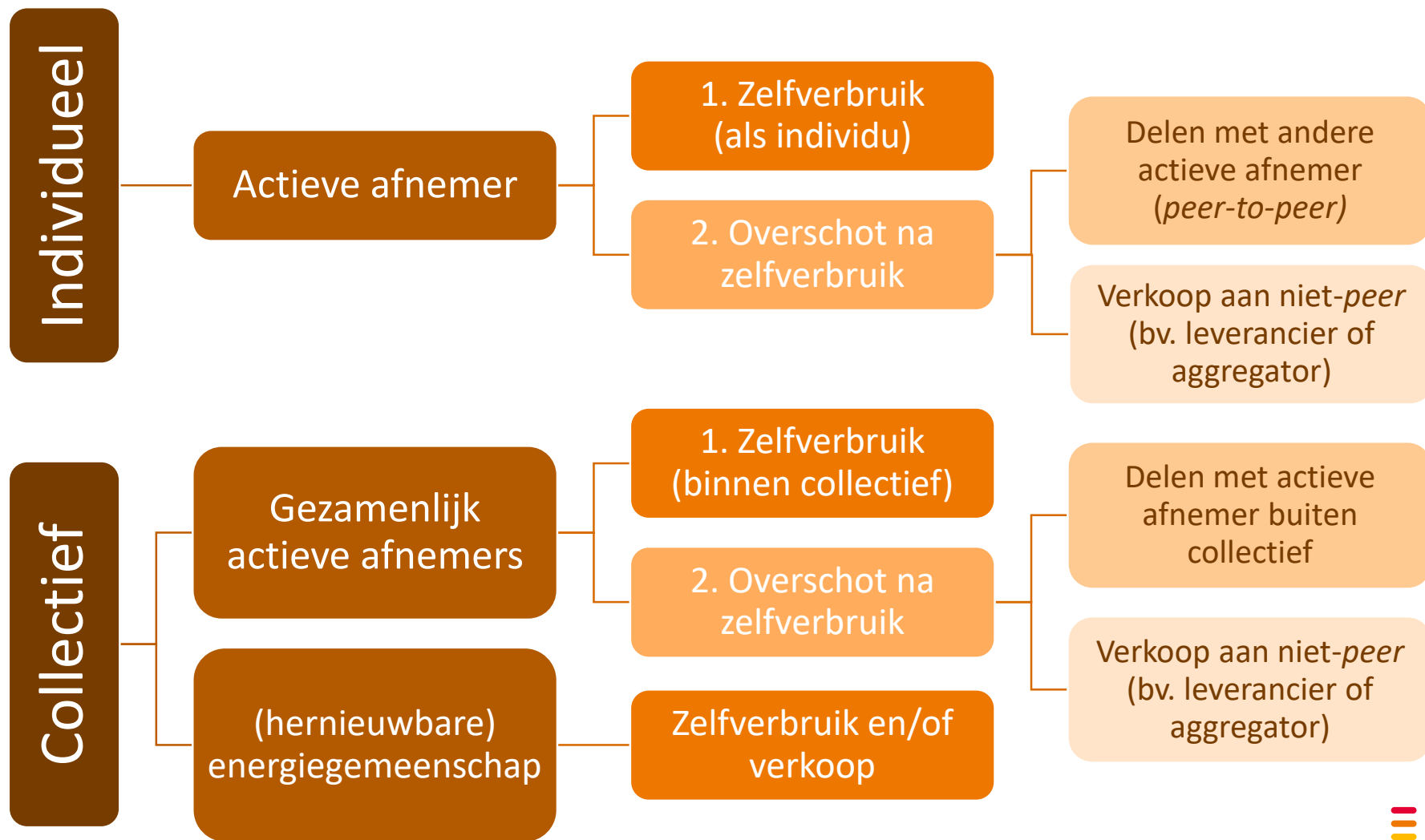
Energiegemeenschap vs. hernieuwbare energiegemeenschap

	Energiegemeenschap	Hernieuwbare energiegemeenschap
Rechtsvorm	<p>“Juridische entiteit” → rechtspersoonlijkheid, om het even in welke vorm (vzw – cv – ...)</p>	
Hoofddoel	<p>Voordelen op milieu-, economisch of sociaal gebied voor leden, aandeelhouders of de directe omgeving (↔ ondergeschikt/geen winstoogmerk)</p>	
Lidmaatschap	<p>Iedereen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke personen - Lokale overheden - Niet-commerciële instellingen - Kmo's, waarvan de deelname aan de energiegemeenschap niet de belangrijkste commerciële of professionele activiteit vormt <p>→ Voor allen geldt nabijheidsvereiste</p>
Beslissende invloed (“zeggenschap”)	<ul style="list-style-type: none"> - Natuurlijke personen - Lokale overheden - Niet-commerciële instellingen - Kleine ondernemingen <p>→ Voor allen gelden de vereisten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niet betrokken zijn bij grootschalige commerciële activiteiten - energiesector vormt niet de belangrijkste economische activiteit 	

C. Zelfverbruik/delen/verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie

	Actieve afnemer	Gezamenlijk actieve afnemers	Energiegemeenschap	Hernieuwbare energiegemeenschap
Rechten (activiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> - Deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Zelfverbruik van hernieuwbare energie <ul style="list-style-type: none"> - Actieve afnemer: zelfverbruik als individu - Gezamenlijk actieve afnemers: zelfverbruik binnen collectief - Delen van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie <ul style="list-style-type: none"> - Actieve afnemer: <i>peer-to-peer</i> - Gezamenlijk actieve afnemers: met actieve afnemer die geen deel uitmaakt van collectief - Verkoop van "overschot" zelfopgewekte hernieuwbare energie (bv. aan leverancier) 		<p>Energiegemeenschap zelf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aanbieden van, of deelname aan energiediensten - Deelname aan flexibiliteit of aggregatie - Productie van energie - Opslag van elektriciteit middels een energieopslagfaciliteit - Verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie - Aanbieden oplaaddiensten elektrische voertuigen <p>Vennoten/leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie</p>	<p>Hernieuwbare energiegemeenschap zelf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfde rechten als energiegemeenschap + 'onrechtstreeks' voordeel van "faciliterend kader" - [Eventueel: beheer van (gesloten) distributienet van de hernieuwbare energiegemeenschap] <p>Vennoten leden: zelfverbruik van hernieuwbare energie</p>
Plichten		<ul style="list-style-type: none"> - Vereisten m.b.t. meter - Evenwichtsverantwoordelijkheid 	Meldingsplicht	

Zelfverbruik/delen/verkoop van zelfopgewekte hernieuwbare energie

6. Praktisch

▶ **Startdatum consultatie:** 03/12/2019

▶ **Einddatum consultatie :** 24/01/2020

▶ Reacties naar: netbeheer@vreg.be

- Elke opmerking, zienswijze of voorstel m.b.t. consultatiedocument is welkom
- Specifieke vragen: zie kaders in consultatiedocument

Consultatie TRDE Art. 2.3.19

Situatieschets

- ▶ Nieuwe Elektriciteitsrichtlijn (2019/944) wijzigt Energie-efficiëntie richtlijn (richtlijn 2012/27/EU, aangepast door richtlijn 2018/2002).
- ▶ Met name: artikel 15(5) van de Energie-efficiëntie richtlijn wordt grotendeels geschrapt:

~~5. Onverminderd artikel 16, lid 2, van Richtlijn 2009/28/EG en gelet op artikel 15 van Richtlijn 2009/72/EG en op het gegeven dat de continuïteit in de warmtevoorziening moet worden verzekerd, zorgen de lidstaten ervoor dat, afhankelijk van de eisen met betrekking tot de instandhouding van de betrouwbaarheid en veiligheid van het net, op basis van door de bevoegde nationale instanties vastgelegde transparante, niet-discriminerende criteria, transmissie- en distributiesysteembeheerders die belast zijn met de verdeling van de opwekkingsinstallaties op hun grondgebied:~~

- ~~a) het transport en de distributie van elektriciteit uit hoogrenderende warmtekrachtkoppeling waarborgen;~~
- ~~b) prioritaire of gegarandeerde toegang tot het net verlenen aan elektriciteit uit hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;~~
- ~~c) voorrang verlenen aan elektriciteit uit hoogrenderende warmtekrachtkoppeling bij de dispatching van installaties voor elektriciteitsopwekking, voor zover een veilige exploitatie van het nationale elektriciteitsstelsel dat toelaat.~~

- ▶ Hierdoor geen prioritaire toegang meer voor WKK (enkel uitzondering mogelijk voor kleinschalige en micro-WKK)

Situatieschets

- ▶ Nieuwe richtlijn hernieuwbare energie (2018/2001) schrapt oud artikel 16(2)(b) van de oude richtlijn hernieuwbare energiebronnen 'richtlijn 2009/28

1. De lidstaten nemen passende maatregelen om de transmissie- en distributienetwerkinfrastructuur, intelligente netwerken, opslaginstallaties en het elektriciteitssysteem te ontwikkelen teneinde het elektriciteitsnet veilig te laten functioneren en daardoor de verdere ontwikkeling van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen, inclusief interconnectie tussen lidstaten en tussen lidstaten en derde landen te vergemakkelijken. De lidstaten nemen tevens passende maatregelen om de vergunningsprocedures voor de netwerkinfrastructuur te versnellen en de goedkeuring van de netwerkinfrastructuur te coördineren met administratieve en planningsprocedures.

2. Met inachtneming van de voorschriften inzake de instandhouding van de betrouwbaarheid en veiligheid van het net, die gebaseerd zijn op transparante, niet-discriminerende door de bevoegde nationale autoriteiten vastgestelde criteria:

a) zien de lidstaten erop toe dat beheerders van transmissie- en distributiesystemen op hun grondgebied de transmissie en distributie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen garanderen;

b) zorgen de lidstaten er tevens voor dat elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen voorrang heeft op dan wel gewaarborgde toegang krijgt tot het net;

- ▶ Hierdoor geen prioritaire toegang meer voor hernieuwbare energiebronnen
- ▶ Uitzondering: bij dispatching cfr. art. 12 Elektriciteitsverordening 2019/943

Probleemstelling

- ▶ Artikel 2.3.19 van het (nieuwe) TRDE bepaalt in §1 het volgende:

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerder neemt de nodige maatregelen om op een veilige, betrouwbare en efficiënte wijze de elektriciteitsstromen op het elektriciteitsdistributienet te beheren. In geval van congestie verleent hij bij voorrang toegang aan kwalitatieve warmtekrachtkoppelingsinstallaties en installaties die elektriciteit produceren op basis van hernieuwbare energiebronnen.

- ▶ Is strijdig met de (gewijzigde) energie-efficiëntie richtlijn, om te zetten tegen 31/12/2019.
- ▶ Om inbreukprocedure te vermijden is wijziging op korte termijn van TRDE nodig

Voorstel wijziging TRDE

- ▶ Voorstel schrapping passage in artikel 2.3.19 congestiebeheer van het (nieuwe) TRDE:

§1. De elektriciteitsdistributienetbeheerder neemt de nodige maatregelen om op een veilige, betrouwbare en efficiënte wijze de elektriciteitsstromen op het elektriciteitsdistributienet te beheren. ~~In geval van congestie verleent hij bij voorrang toegang aan kwalitatieve warmtekrachtkoppelingsinstallaties en installaties die elektriciteit produceren op basis van hernieuwbare energiebronnen.~~

- ▶ Alle andere modaliteiten over voorrang van aansluiting en detailstudie blijven behouden
- ▶ Grondige herziening regels voor congestiebeheer in TRDE herziening 2020

Modaliteiten consultatie

- ▶ Duurtijd consultatie: van 28 november 2019 tot 3 januari 2020
- ▶ Reacties welkom door een mail te sturen naar netbeheer@vreg.be

Investeringsplannen Elektriciteit

1. Algemeen

- ▶ Distributiebeheerders en plaatselijk vervoernetbeheerder (Fluvius/Elia) maken jaarlijks een investeringsplan

- ▶ Wettelijk kader: Energiedecreet
 - Distributienetbeheerders en PVNB moeten aantonen dat ze voldoende netcapaciteit voorzien
 - Indicatief investeringsplan wordt aan de VREG voorgelegd ter goedkeuring
 - ▶ Volgens een vooraf afgestemd rapporteringsmodel
 - ▶ Voor 1 juli ingediend (investeringsen 2020-2022)

2. Aanpak

- ▶ Vooraf opgesteld rapporteringsmodel
 - Belastingvoorspelling voor de komende 3 jaar
 - Lopende projecten ≥ 1 MVA
 - Ruggengraatinvesteringen van afgelopen en komende jaar
 - Investeringsprogramma voor de komende 3 jaar

- ▶ Investeringsbeleid
 - Elektrificatie van Vlaanderen
 - Vlaamse doelstellingen rond decentrale productie

- ▶ Opvolgen van knelpunten
- ▶ Steekproefsgewijze controle van de gerapporteerde cijfers
- ▶ Toelichting van DNB's en PVNB

3. Belastingvoorspelling

- ▶ Opvolging feederpieken vanuit de transformatorstations

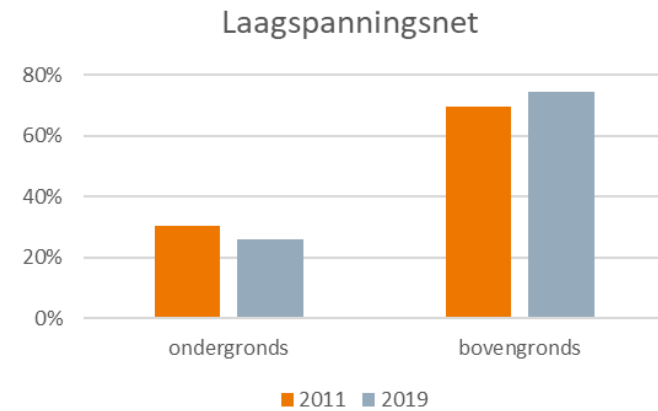
- ▶ Aansluitingsaanvragen ≥ 1 MW (injectie en afname)
 - Enkel in ex-Infrac gebied geweigerde projecten (zone Merksplas)
 - Aansluiting kan pas na realisatie van Elia (transmissie)project

- ▶ Overzicht ruggengraatinvesteringen
 - Steekproefsgewijs controle en detailvragen
 - Belangrijkste zijn toegelicht door DNB

- ▶ Algemeen beeld: voldoende marge voorhanden

4. Geplande en uitgevoerde netinvesteringen

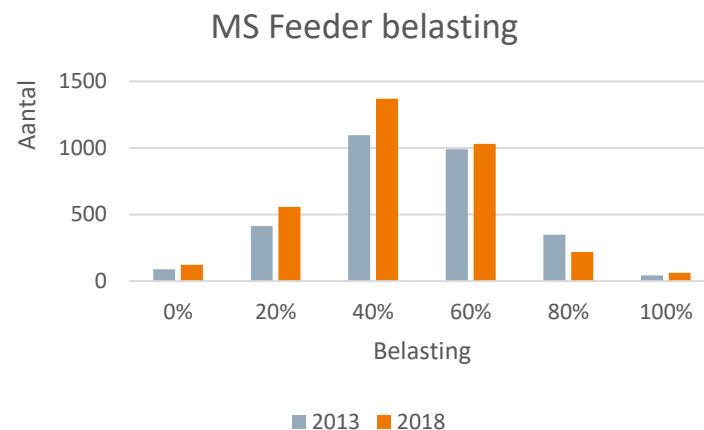
- ▶ Afname van bovengrondse lijnen en kabels
- ▶ Afname van aantal TS en SP
 - Door exploitatie op hogere spanning
 - Transformatie vanuit 150 kV
- ▶ Afstemming met wegeniswerken
- ▶ Nieuw concept schakelpost
 - Materiaalproblemen

4. Geplande en uitgevoerde netinvesteringen

Investeringsbeleid MS-net

- ▶ Bij een te hoge belastingspiek van een feeder wordt een ruggengraatinvestering gepland

- ▶ Steeds in overleg tussen Fluvius en Elia
- ▶ Meestal verschillende opties om decentrale productie te onthalen
 - Korte termijn onthalen via lagere spanning (10-15 kV)
 - Langere termijn oprichting van 30-36 kV net in samenspraak met Elia
- ▶ AmFT (afregeling bij N): 2 goedgekeurd (nog niet in dienst)

4. Geplande en uitgevoerde netinvesteringen

Investeringsbeleid LS-net

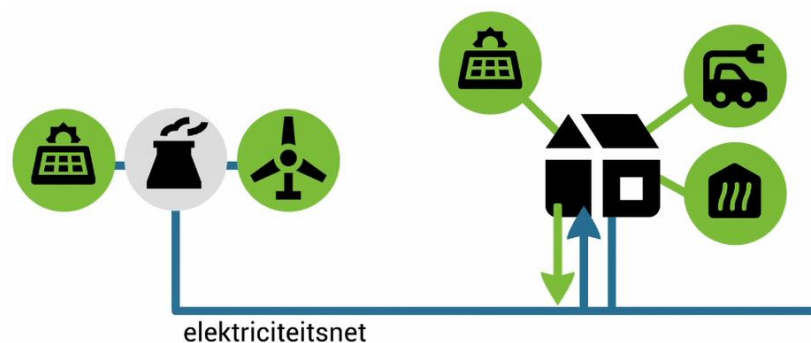
- ▶ Geen proactieve vervanging/investering

- ▶ Bestaande 400V netten:

- Netversterking noodzakelijk
 - ▶ Bij doorbraak elektrisch rijden
 - ▶ Extra PV (gelijktijdigheid)

- ▶ 230V netten:

- Ca. 20% van LS-net, voornamelijk in stedelijk gebied
- Lagere capaciteit en meer aansluitingen per feeder
- EV en Warmtepomp: nood aan proactieve aanpak

5. Aanpak van knelpunten voor decentrale productie

► Overzicht decentrale productie (Vlaanderen)

Type Productie	Gerealiseerd	In bestelling	In offerte	In studie	Geweigerd (2018)
Wind Onshore	1.210	159	811	254	81
WKK / Cogen bio	182	7	74	24	0
WKK / Cogen gas	823	117	226	28	13
Andere	32	1	0	3	0
Totaal (MVA)	2.246	285	1.111	309	94

- Voor doelstelling 2030, noodzaak aan planmatige aanpak voor inplanting decentrale productie met het oog op een efficiënte netuitbouw
- Nog geen focus op het inzetten van flexibele installaties om netproblemen op te lossen, enkel op bijkomende netcapaciteit indien van toepassing
 - Decretaal kader voor flexibiliteit kan hierop inspelen

5. Beoordeling

- ▶ Momenteel voldoende capaciteit
 - Goedkeuring investeringsplannen 2020-2022
 - Nood aan langer(e) termijn investeringsplannen

- ▶ Capaciteit op MS
 - Probleemzones geïdentificeerd
 - Overleg Fluvius/Elia
 - Voldoende investeringen zijn ingepland

- ▶ Capaciteit op LS
 - Momenteel voldoende capaciteit (kwaliteitsrapport)
 - Toenemende elektrificatie, EV en warmtepompen
 - 230V netten op te volgen, versnelde ombouw in kaart brengen en acties voorbereiden in kader van volgende investeringsplan

Marktmonitor 2019

Inhoud van de Marktmonitor

- ▶ Hoe ervaren gezinnen en bedrijven hun energiekosten?
- ▶ Hoe kiezen ze een energieleverancier?
- ▶ Hoe kiezen ze het type contract dat ze aangaan?
- ▶ Hoe staan gezinnen en bedrijven tegenover groene energie?
- ▶ Zijn ze tevreden over hun energieleverancier(s)?
- ▶ In welke mate overwegen ze om over te stappen naar een andere leverancier?
- ▶ Hoe percipiëren ze de energieprijzen?
- ▶ Hoe evolueerden hun energieprijzen werkelijk?
- ▶ Voelen ze zich betrokken bij de energiemarkt?
- ▶ Hoe ervaren ze de vrijmaking?

Enquêtes

- ▶ Telefonische enquêtes bij:
 - **Gezinnen:** n= 1022
 - ▶ Persoon die zich bezighoudt met de energiefacturen
 - **Bedrijven:**
 - ▶ Kleine bedrijven (1-4 werknemers): n= 500
 - ▶ Kmo's (5-199 werknemers): n= 1004
 - ▶ (Mede-)beslissingsnemer voor de keuze van contracten energieleverancier

- ▶ Vragen over:
 - Inzicht in de markt
 - Keuze leverancier
 - Prijsperceptie
 - Ervaringen en gedrag in de vrijgemaakte markt

Gezinnen

Hoe energieleverancier gekozen?

		2018 (n=984)
Een prijsvergelijingswebsite	 31	29
Ik ben ingegaan op een voorstel (in communicatie, reclame) van een leverancier (deur-aan-deur, via een brief, telefonisch, ...)	 26	27
Op basis van ervaringen van anderen	 18	17
Via een groepsaankoop	 17	18
Andere wijze	 16 ▼	20
Geen bewuste keuze geweest (vb. altijd zo geweest, overgenomen van ouders, ...)	 13 ▼	18
Weet niet	 2	2

- ▶ 13% van de gezinnen maakte geen bewuste keuze over hun energieleverancier (significante daling ten opzichte van vorig jaar)
- ▶ Prijsvergelijingswebsite net als vorig jaar belangrijkste hulpmiddel om een keuze te maken

Populaire prijsvergelijkingswebsites

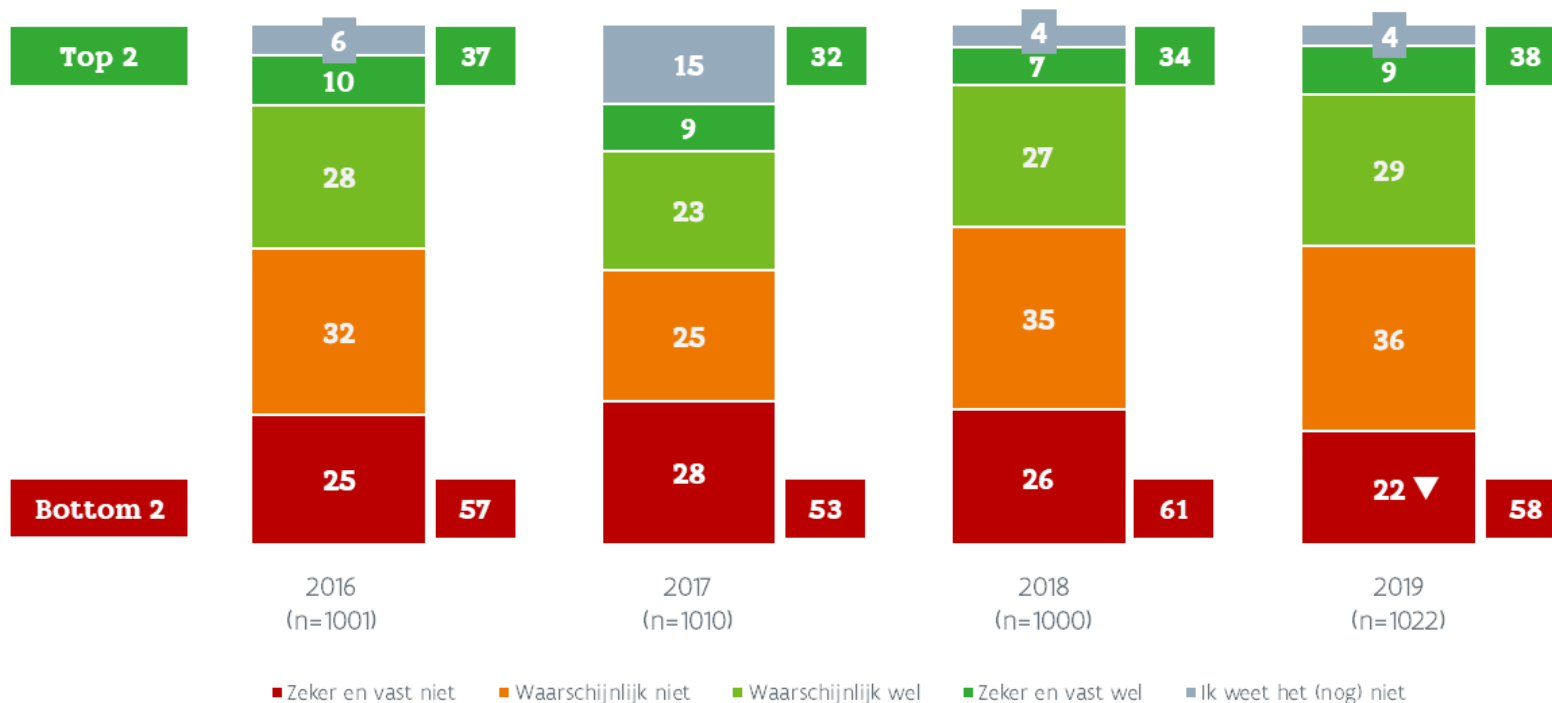
		2018 (n=311)
De V-test van de VREG (VREG-test)	 32	34
De prijsvergelijking van Test-aankoop	 9	8
De prijsvergelijking van mijnenergie	 7	8
De prijsvergelijking van aanbieders.be	 1	2
De CREG-scan, van de CREG	 1	0
De prijsvergelijking van tariefchecker.be		1
Andere	 8 ▼	15
Weet niet	 46	40

Andere, bijvoorbeeld:

- Via de overheid/provincie
- www.vergelijk.be
- Onbekende website; via Google gevonden

- ▶ V-test® in 32% van de gevallen de gebruikte prijsvergelijkingswebsite
- ▶ Groot aandeel (46%) 'weet niet'
 - Mogelijke verwarring door onjuiste reclame
 - Gebruikt naam 'V-test®' bij andere prijsvergelijkers

Intentie om een nieuwe energieleverancier te kiezen

- ▶ Ondanks een hoge tevredenheid over de leverancier overweegt 38% waarschijnlijk wel of zeker en vast wel om een nieuwe energieleverancier te kiezen
- ▶ Het aandeel dat zeker en vast niet wil veranderen van leverancier in het komende jaar is significant gedaald ten opzichte van 2018

Contract met vaste of variabele energieprijs?

ELEKTRICITEIT

11%

van de gezinnen denkt een elektriciteitscontract te hebben met een variabele prijs voor de energiecomponent

26%

heeft in werkelijkheid een variabele prijs

AARDGAS

11%

van de gezinnen denkt een aardgascontract te hebben met een variabele prijs voor de energiecomponent

40%

heeft in werkelijkheid een variabele prijs

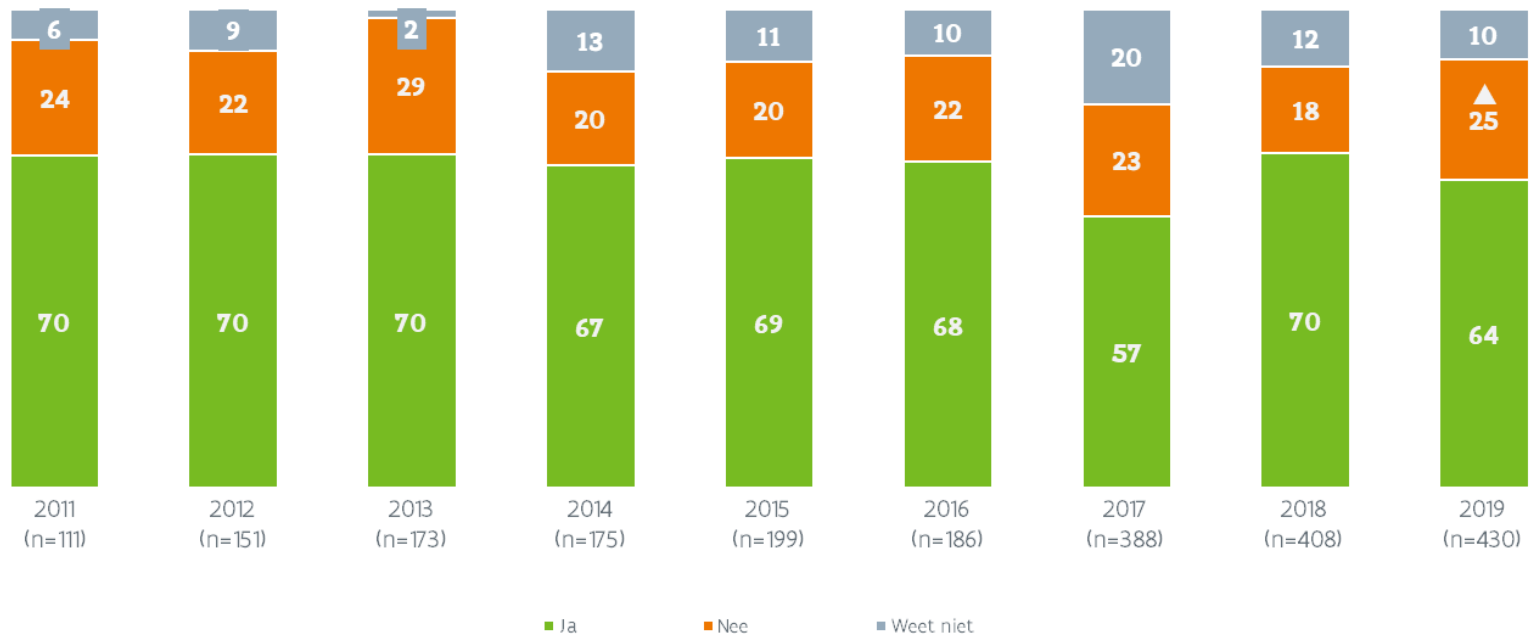
Groene energie

42%

van de gezinnen in de enquête heeft een contract voor groene energie

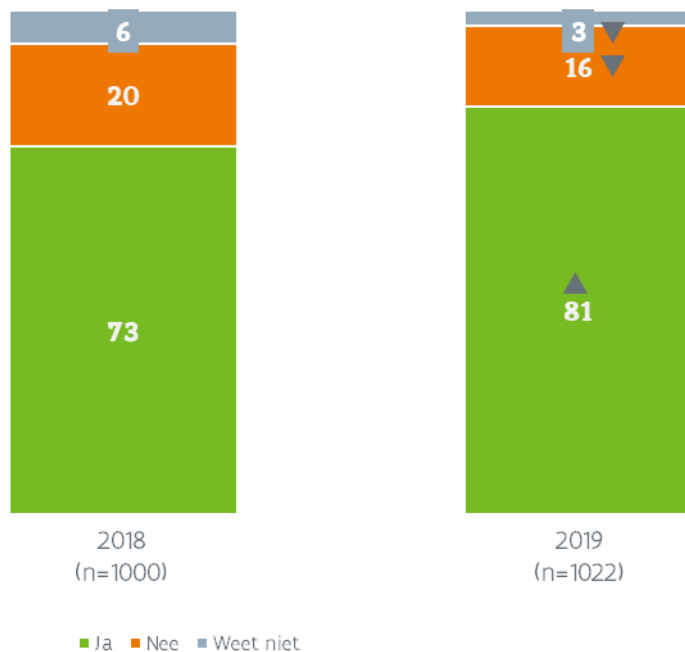
- ▶ 64% heeft vertrouwen dat deze stroom effectief groen is
- ▶ 25% heeft hier geen vertrouwen in (significante stijging ten opzichte van vorig jaar)

Hebt u er vertrouwen in dat de groene stroom van uw elektriciteitsleverancier ook effectief groen is?

Interesse in stroom geproduceerd in...?

BELGIË

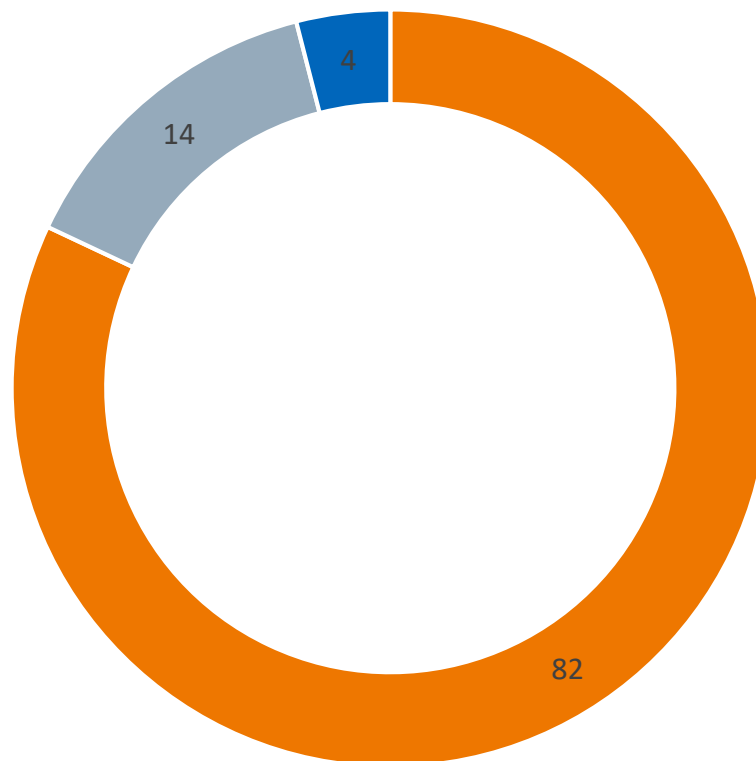

VLAANDEREN

- Interesse in zowel Belgische als Vlaamse stroom significant gestegen ten opzichte van vorig jaar

Interesse in groen gas

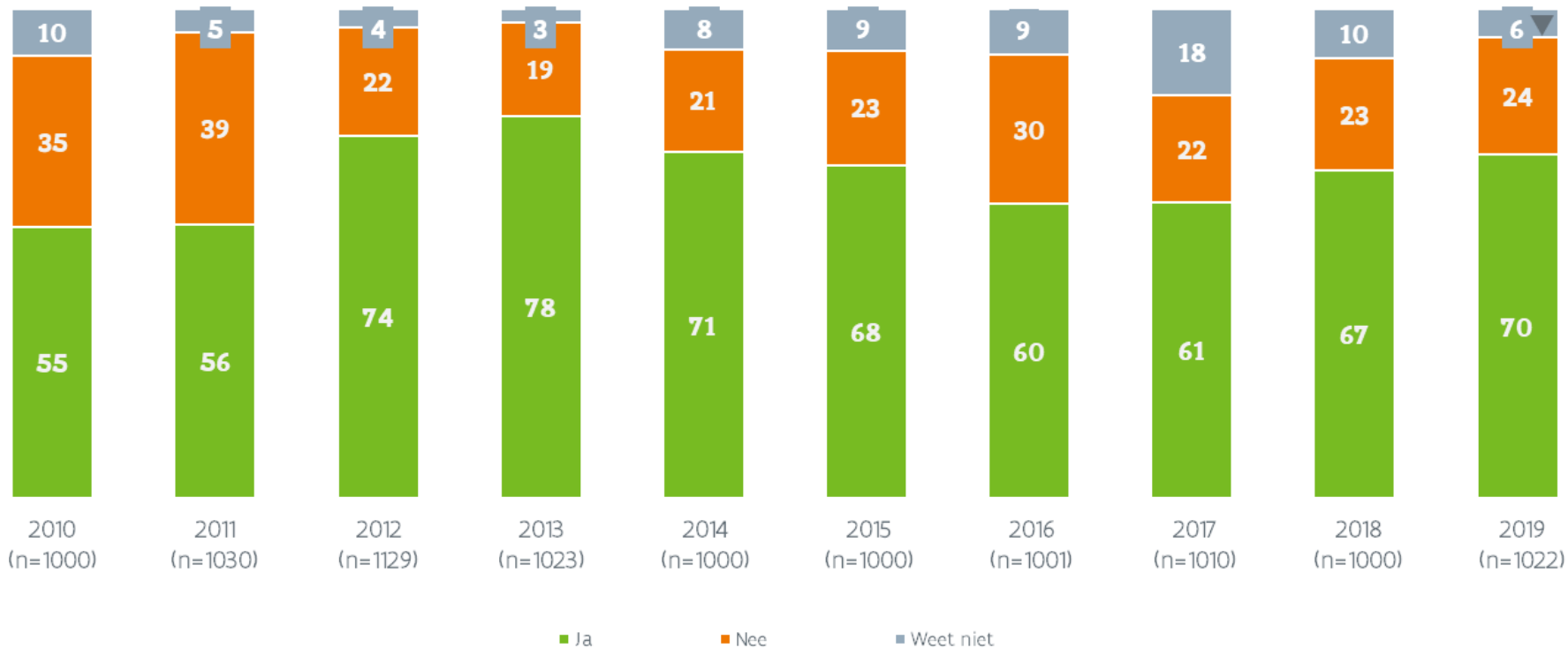
■ Ja ■ Nee ■ Weet niet

Waar zoeken gezinnen informatie over de energiemarkt?

	2014 (n=487)	2015 (n=505)	2016 (n=511)	2017 (n=1010)	2018 (n=483)	2019 (n=1022) - B
Internet (algemeen)	48	43	44	48	40	48 ▲
VREG	22	23	24	18	21	26 ▲
Bij een leverancier	10	11	16	6	15	17
Familie / vrienden / kennissen / buren	6	8	8	11	9	7
Organisatoren van groepsaankopen	NA	6	8	5	5	6
Media (reclame, nieuws, ...)	NA	8	8	13	5	6
Overheid (algemeen)	6	6	5	3	6	4
Consumentenorganisaties (zoals testaankoop)	NA	6	6	3	6	4
Bij mijn netbeheerder (Eandis of Infrax)	1	2	2	1	1	2
CREG	2	1	2	1	2	1
OCMW	1	1	0	0	0	1
Andere	27	13	12	2	15	12
Niet gezocht \ zal niet zoeken	9	13	17	19	14	10 ▼

- ▶ Significante stijging van gezinnen die informatie zoeken op de VREG-website
 - Belangstelling ook te zien in onze eigen cijfers
 - ▶ Stijging aantal bezoekers website: +71%
 - ▶ Stijging aantal gebruikers V-test[®] gezinnen: +42%
 - ▶ Stijging aantal gebruikers V-test[®] bedrijven: +43%
 - ▶ Stijging aantal gebruikers Servicecheck: + 185%

Denken gezinnen dat de vrijmaking voor hen als consument een positieve zaak is?

- ▶ 70% van de gezinnen ervaart de vrijmaking van de energiemarkt als positief
- ▶ Doelgroepen die significant vaker positief waren:
 - Jongere respondenten
 - Gezinnen die al ooit overstapten naar een andere leverancier

Bedrijven

Is de vrijmaking van de energiemarkt een goede zaak voor uw bedrijf?

77%

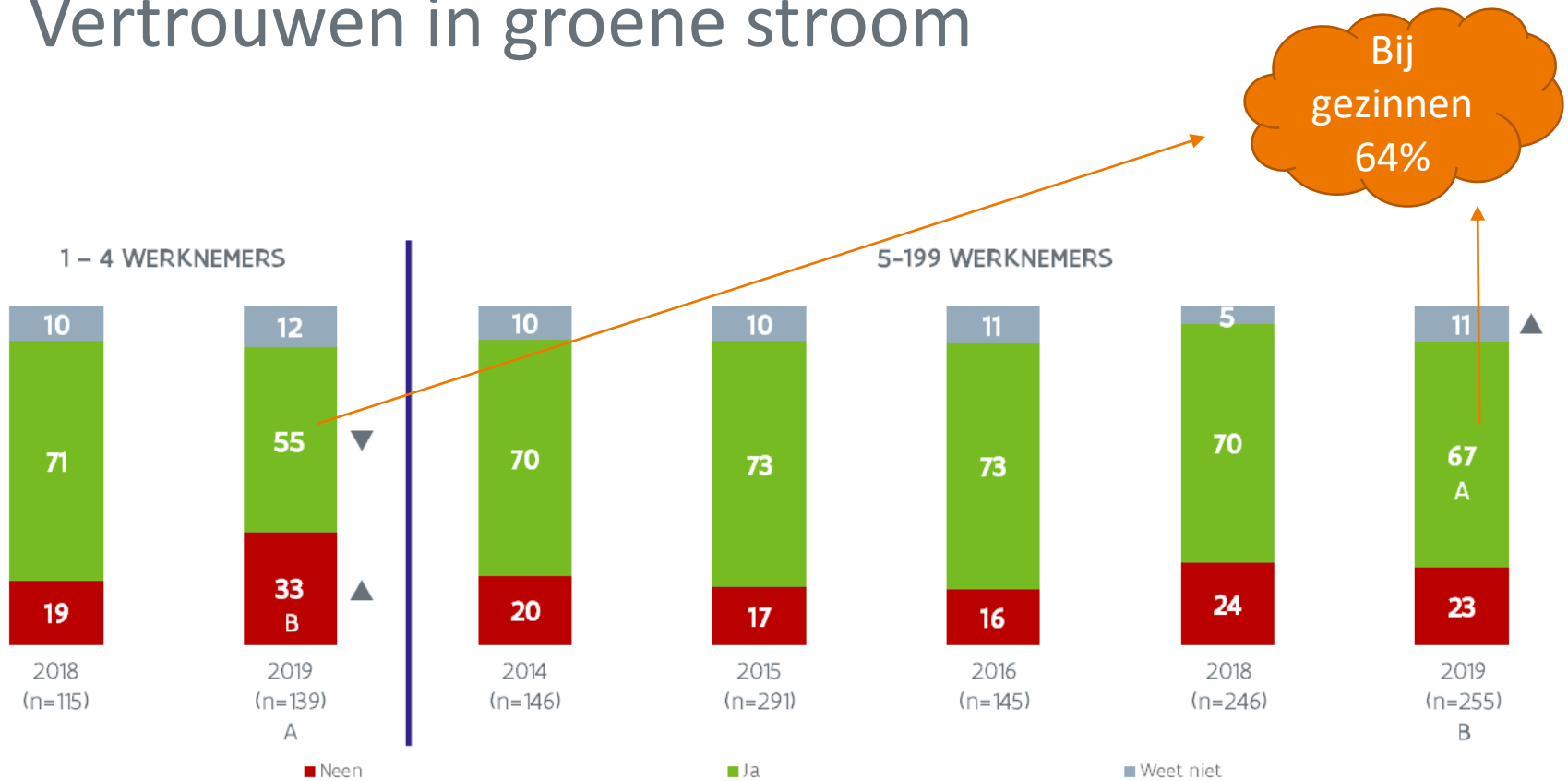
van de **kleine bedrijven** vindt de vrijmaking een goede zaak voor het bedrijf

83%

van de **kmo's** vindt de vrijmaking een goede zaak voor het bedrijf

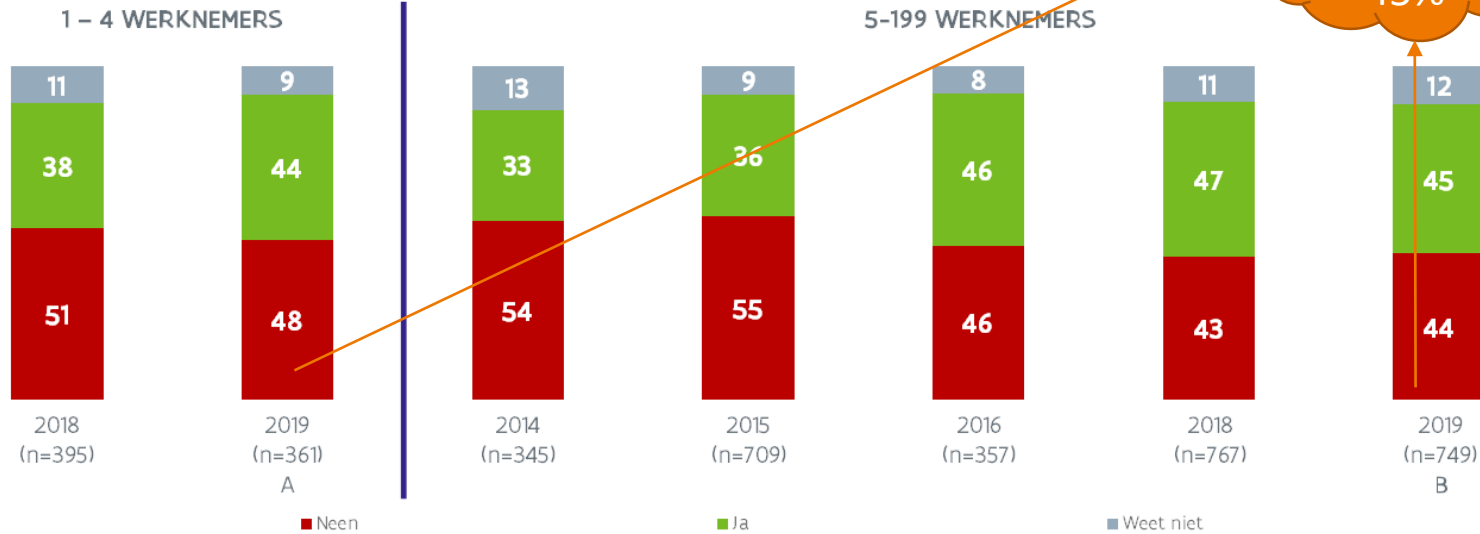
Bij
gezinnen:
72%

Vertrouwen in groene stroom

- ▶ 55% van de kleine bedrijven heeft vertrouwen dat deze stroom effectief groen is
 - Significant minder dan bij de kmo's (67%)
 - Significante daling ten opzichte van vorig jaar

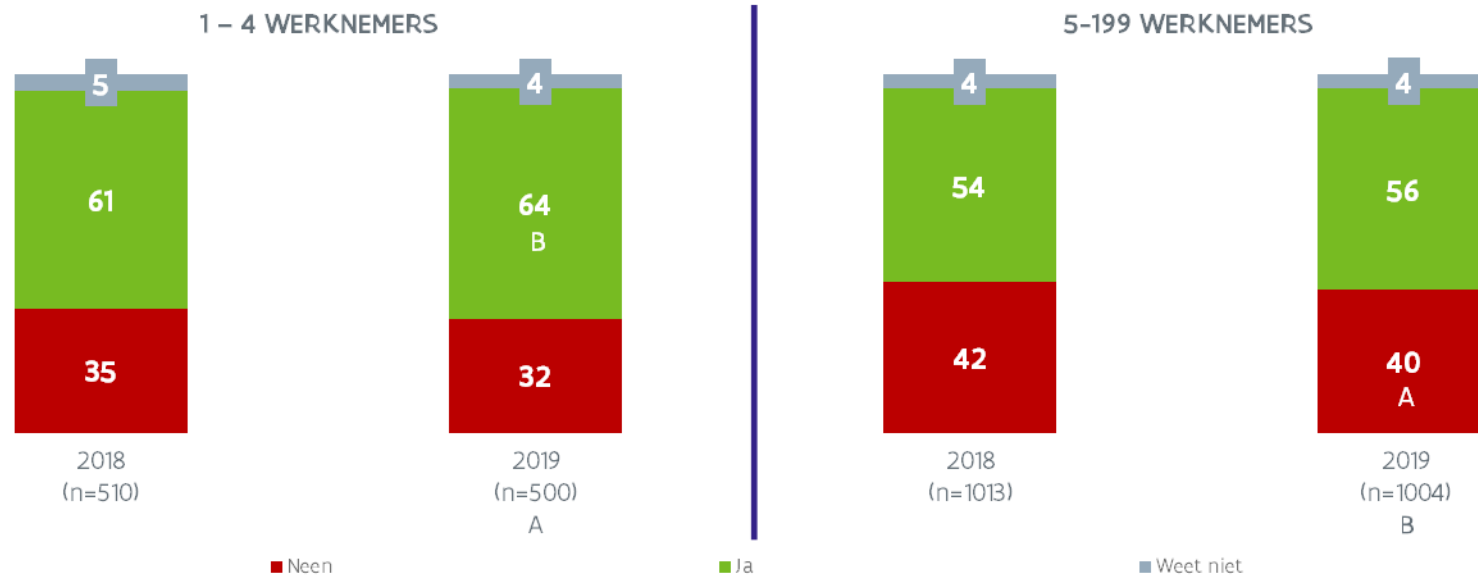
Overweegt uw bedrijf om in de toekomst te kiezen voor een groen contract?

- ▶ 48% van de kleine bedrijven en 44% van de kmo's overweegt niet om in de toekomst een groen contract te nemen
- ▶ Waarom geen groen contract:

	1 – 4 WERKNEMERS		5-199 WERKNEMERS	
	2018 (n=202)	2019 (n=172) - A	2018 (n=333)	2019 (n=322) - B
U twijfels heeft over het 'groene' aspect van groene energie	33	37	31	41 ▲
U te weinig kennis heeft over groene energie	44	35	44	42
Het aanbod nog te beperkt is	31	31	30	29
U denkt dat groene stroom duurder is	38	31	43	36

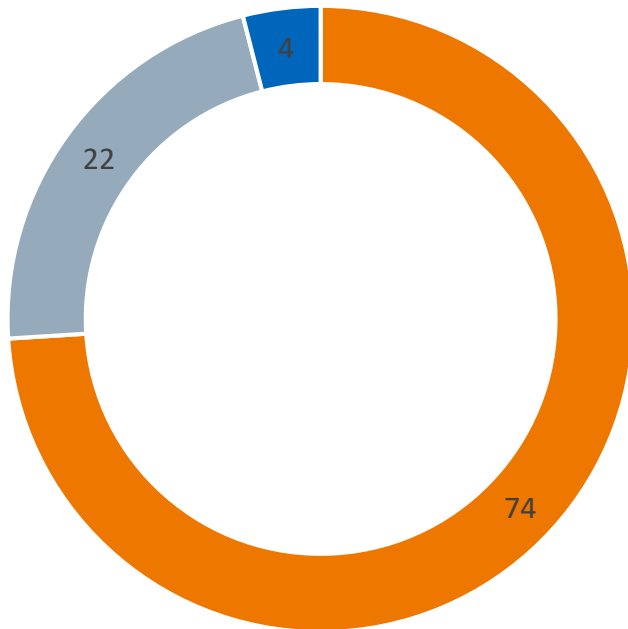
Interesse in stroom geproduceerd in België

- ▶ Interesse in Belgische stroom significant hoger bij kleine bedrijven dan bij kmo's
 - Bij gezinnen: 81% geïnteresseerd

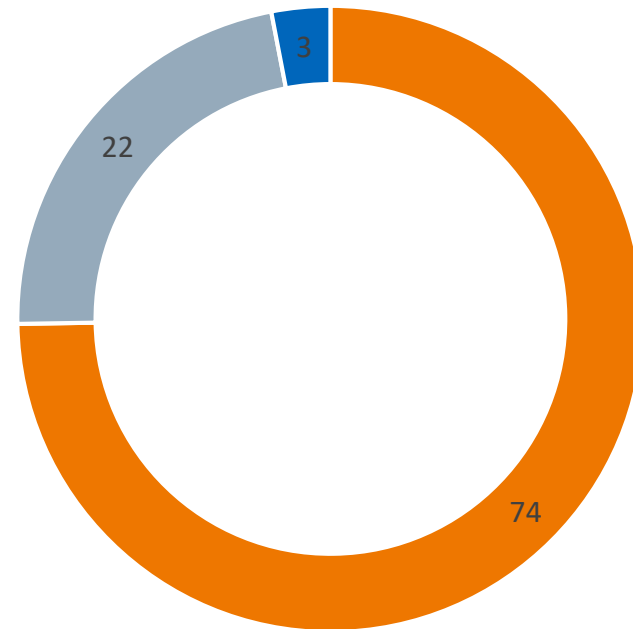
Interesse in groen gas

1-4 WERKNEMERS

■ Ja ■ Nee ■ Weet niet

5-199 WERKNEMERS

■ Ja ■ Nee ■ Weet niet

gratis telefoon 1700 – 3 ‘andere vraag’

info@vreg.be

www.vreg.be

[@vreg.be](https://twitter.com/vreg.be) –

VREG

Schrijf u in op onze nieuwsbrief op

www.vreg.be/nieuws

